

Listopad

**Všichni svatí za nás prostě
zahynouti nám nedejte...**

Víra v očistec

Není víra v očistec něčím nepatřičným v kředu křesťana? Je samozřejmá pro všechny křesťany? Je mnoho křesťanů protestantského vyznání, kteří v tuto pravdu nevěří. Očistec však patří do nauky pravé Kristovy Církve. Jde o stav a místo, kde duše věřících, kteří sice zemřeli v posvěcující milosti, ale jsou obtíženi dosud ještě neodpuštěnými hříchy všedními a zatím neodpykanými časnými tresty za hříchy, se očišťují, aby vešli do věčné blaženosti.

Je toto tvrzení v souladu s Božími vlastnostmi? Vezměme v úvahu Boží spravedlnost. Kdyby Bůh ty, kteří nebyli úplně zlí, ponechal pekelným věčným trestům, takže by více trpěli než zavinili, pak by nebyl dokonale spravedlivý. Takový by však nebyl ani tehdy, kdyby je hned přijal do společenství čistých a svatých. Podobně projevuje i svou moudrost a nesmírnou lásku, když lidi s mnoha vadami a křehkostmi odtud odcházející hned na věky nezatrácuje, ale podrobuje je na onom světě spasitelné kázni a poskytuje jim dost času, aby napravili to, co zde na zemi promarnili a zanedbali.

Nauka o očistci spočívá na biblickém základě a je sice nepřímá, ale jasně a jednoznačně obsažena v některých textech Písma. Starozákonní 2. kniha Makabejská 12,43-6 uvádí: „Juda, kníže Izraele, uspořádal sbírku dvou tisíc drachem stříbra, kterou poslal do Jeruzaléma, aby byla podána oběť za hříchy. To bylo jistě dobré a šlechetné jednání, když tak smýšlel o vzkříšení. Kdyby totiž nevěřil, že padlí vstanou z mrtvých, bylo by zbytečné a směšné modlit se za mrtvé. Nadto myslel na nádhernou odměnu, která je uchována těm, kdo zesnou ve zbožnosti. Svatá a zbožná je to myšlenka! Proto dal vykonat smírnou oběť za mrtvé, aby byli zbaveni hříchu.“ Je zřejmé, že šlo o vojáky, padlé v boji, kteří zemřeli v Boží milosti. Jestliže se však za ně konají oběti a modlitby, „aby byli zbaveni hříchů“, znamená to, že se jim ještě té „nádherné odměny, která je uchována těm, kdo zesnou ve zbožnosti“ nedostalo, čili je to jasný důkaz pro očistec.

Z Nového zákona se uvádějí většinou tři místa: Mt 12,32 „kdo by řekl slovo proti Duchu svatému, tomu nebude odpuštěno v tomto životě ani v budoucím“ – vyjadřuje možnost odpuštění hříchů v tomto životě i v budoucím. Proto už Řehoř Veliký k tomu poznamenává: „V této větě se dává na srozuměnou, že mnohé hříchy mohou být odpuštěny na tomto světě, mnohé však na onom světě.“ Potom Mt 5,26: „nevyjdeš odtud, - z vězení- dokud nezaplatíš do posledního haléře“ – vyjadřuje zase časově omezený trest na onom světě. (Již Tertulián tomu tak rozuměl). A konečně 1 Kor 3,12-15 lze také vztahovat na očistec. Pavel tam napomíná presbytery a biskupy, aby neporušovali učení Kristovo svými přídávky: „Onen den (Páně) zajisté to vydá najevo: neboť se zjeví v ohni, a oheň vyzkouší, jaké je dílo jednoho

každého. Zůstane-li něčí dílo, které na něm vystavěl, dostane odměnu. Shoří-li něčí dílo, utrpí škodu, sám však bude spasen, ale ne jinak než ohněm." Ačkoli tu nemá apoštol přímo na mysli očistec, přece uznává že jsou hříchy které sice nevyklučují z věčné spásy (hříchy lehké), ale je nutno dříve je odpykat.

Rozhodující důkaz pro očistec přináší také tradice a to svědectvím Basila, Tertulliana, Cypriana a Augustina a nepřerušenu vírou Církve v možnost přímlyvy za zemřelé. Pro očistec svědčí i důvody rozumové. Neboť jestliže na jedné straně učí Písmo, že do nebe nevstoupí nic poskvrněného (Zj 21,27), a na druhé straně je zřejmé, že člověk obtížený jen hříchy lehkými nemůže být zavržen, musí existovat střední stav, kde se promíjí lehká vina a odpykává časný trest.

Utrpení duší v očistci spočívá v odkladu oblažujícího patření na Boha a zatím nesplněné touze po tomto patření (poena damni), ale také v pozitivních, Bohem jim stanovených trestech (poena sensus). Duše v očistci jsou si však jisty svou spásou a utvrzeny v dobrém, takže již nemohou hřešit. A poněvadž mají dokonalou lásku k Bohu, snášejí své strasti odevzdaně. Kromě utrpení však prožívají duše v očistci i velké radosti. Ve svém Pojednání o očistci o tom píše svatá Kateřina Janovská: „Myslím, že kromě rajske blaženosti nemůže být radosti, která by se mohla přirovnat k radosti duší v očistci. A každý den ta radost vzrůstá působením Božím na duše a to tou měrou, jakou se umenšují překážky toho působení. Překážkou pak není nic jiného než rez hříchu, oheň očistcový stravuje ten rez a duše se stává stále přístupnější božskému vlivu.“ (Les oeuvres de Sainte Catherine de Genes, A. Tralin, Paris 1926, p.136-137.) Podle obecného učení Církve skončí očistec dnem posledního soudu a potom bude pouze nebe a peklo.

V životě církve podnítilo rozvoj nauky o očistci hlásání pokání a úvaha o svátosti pokání. Z druhé strany byla v církvi východní i západní vždy v úctě modlitba za zemřelé. To pak potvrzuje, že pro některé duše existuje po smrti dočasný stav trestů očistných a smírných. Proto jim věřící ulehčovali modlitbami a dobrými skutky.

Věřoučnou pravdu o očistci definoval už koncil Florentský a slavně ji potvrdil Trident (Decretum de purgatorio, 3. Dec. 1563). Je tam uvedeno: „Duše věřících, kteří po opravdovém pokání zemřeli v lásce k Bohu, ale neodpykali zcela své hříchy a opomenutí dobrého, jsou po smrti očišťovány očistnými tresty. K ulehčení těchto jejich trestů pomáhají přímlyvy věřících žijících, jako mše sv., modlitby, almužny a jiné dobré skutky.“ A k oběma dekretům (koncilu Florentského i Tridentského) se pak hlásí i II. vatikánský sněm, když přejímá jejich učení (LG 49 a 50).

Na konci církevního roku během měsíce listopadu se naše myšlenky znovu více orientují ke skutečnosti očistce. Může nás to podnítit k větší horlivosti ve službě Bohu a lidem tak, abychom se po své smrti pokud možno hned anebo alespoň co nejdříve přesvědčili o realitě nebeské blaženosti.

P. Lohelius

Použitá literatura:

Denzinger-Schoenmetzer, Enchiridion symbolorum definitiorum et declarationum de rebus fidei et morum, Herder, 1973

Dominik Pecka: Světlo a život, Trinitas 1998

Jan Valerián Jirsík, Populární dogmatika, Praha 1966

Listy víry, Litoměřice 1982

Liturgický kalendář

Listopad 2001

1. Slavnost VŠECH SVATÝCH

2. Vzpomínka na všechny věrné zemřelé

4. 31. neděle v mezidobí

9. Svátek Posvěcení lateránské baziliky

10. Památka sv. Lva Velikého, papeže a učitele církve

11. 32. neděle v mezidobí

12. Památka sv. Josafata, biskupa a mučedníka

13. Památka sv. Anežky České, panny

17. Památka sv Alžběty Uherské

18. 33. neděle v mezidobí

21. Památka Zasvěcení Panny Marie v Jeruzalémě

22. Památka sv. Cecílie, panny a mučednice

24. Památka sv. Ondřeje Dung-Laca, kněze, a druhů, mučedníků

25. Slavnost JEŽÍŠE KRISTA KRÁLE

30. Svátek sv. Ondřeje, apoštola

Oznámení

- **1. listopadu odpoledne** a **2. listopadu po celý den plno** možno při návštěvě kteréhokoli kostela získat **plnomocné odpustky**, přivlastnitelné pouze duším v očistci. Kromě tří obvyklých podmínek (sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba na úmysl Svatého otce) je podmínkou pomodlit se při návštěvě kostela modlitbu Páně a vyznání víry.
- **Od 1. do 8. listopadu** je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek **denně plnomocné odpustky**, přivlastnitelné pouze duším v očistci, navštíví-li někdo hřbitov a pomodlí se tam třeba jen v duchu za zemřelé. V ostatních dnech lze takto získat odpustky částečné.
- **3. a 17. listopadu** budou pokračovat **katecheze dospělých** a společenství mladých farníků po mši sv. ve farním sále.

Poznáváme naše farníky

Dvě naše farnice se dožily v nedávné době v plné svěžesti požehnaných devadesáti let:

- paní **Marie Hrnčířová**, pilná návštěvnice kostela sv. Jana Nepomuckého, oslavila devadesáté narozeniny v srpnu 2001.

- paní **Jitka Dajbychová**, která svým krásným, zvučným hlasem často pěje k Boží chvále v kostele Nejsvětější Trojice, oslavila stejné jubileum v říjnu 2001.

Oběma našim farnicím přejeme hojnost Božího požehnání a věříme, že se s nimi v obou našich kostelích ještě dlouho budeme setkávat.

Pozn. redakce: Prosíme o příspěvky do této rubriky, ve které bychom se měli opravdu poznávat a vytvářet tak živé farní společenství.

Návraty

Takový poutní zájezd je krásná příležitost k uctění Boha i našich svatých patronů. Jen si rozdělit úkoly, např.: kdo vymyslí a zajistí program, kdo zařídí dopravu. Někdo také něco dobrého upeče pro poutníky. Tak to bylo i tentokrát a hlavní břímě spadlo na Vašíka Plíška. On má na to sice školy, ale kouzlo osobnosti se nedá oddiskutovat. Je třeba znát místo a okolí, historii i současnost, drobnosti, které nikde nevyčtete. Nesmí však ošidit o vzácné informace ani doprovodné Vojtovo vozidlo a tak si to pro ně všechno nahrál na pásek, aby si to poslechli po cestě z magnetofonu.

Dnes tedy navrátíme se ještě ve vzpomínce na krásný poutní výlet ke **sv. Janu Nepomuckému**, patronu nejen našeho kostelíčka, ale také **poutního kostela na Zelené Hoře ve Žďáru nad Sázavou**.

Uskutečnil se 22. září 2001 a počasí nám přálo. Pout' zahájil modlitbou a zpěvem otec Lohelius. Po cestě jsme si ještě zazpívali mnohé i neznámé písně ke sv. Janu.

Na Zelené Hoře už nás čekal opravdu skvost vrcholného baroka tzv. barokní gotiky, který byl v roce 1994 zařazen do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Stavitel J. Santini vše komponoval do symbolické pěticípé hvězdy a to ještě bylo 7 let před Janovým svatořečením, které se uskutečnilo až v r. 1729.

Když jsme se poklonili sv. Janu, seběhli jsme z kopečka rovnou **do areálu kláštera Cisterciáků**, jemuž vévodí **druhý největší chrám na Moravě zasvěcený sv. Prokopu**. Potom jsme pospíchali na mši svatou do **kaple sv. Zdislavy ve Studnicích**, vzdálených 3 km od města Hlinska. Kaple je 3 roky mladá stavba, moderní horská a krásná ve své jednoduché účelnosti. Obyvatelé Studnice nás tam již očekávali, aby s námi společně slavili polední mši svatou, po které k nám promluvila i paní starostka obce. Čas nečekal a tak

jsme se museli rozloučit. Už jsme se totiž těšili na oběd. Jaké bylo naše překvapení, když nás Vašík Plíšek (on to měl všechno perfektně zorganizované) pozval do „Betléma“. Tak se nazývá historická část města Hlinska z roubených domečků, kde se nalézala i hospůdka sv. Huberta, s tím

výtečným „vepřo-knedlo-zelo“! Po obědě někteří stihli popatřit na rodný dům Plíškových a už jsme byli unášeni do skanzenu na Veselém kopci. Prohlédli jsme si mnoho zachovalých místních i převezených lidových staveb – zemědělských usedlostí s ukázkami způsobu života v minulých dobách. Někdo si oživil vzpomínky na své dětství. Opravdu bohatý program nám Vašík připravil. Ještě poslední kousek do mozaiky byl židovský hřbitov založený r. 1740 u obce Dřevíkov. Zajímavý.

Pak jsme se ještě po křesťansku pomodlili a poděkovali za šťastný návrat a pomalu jsme se prozpívali až do Prahy. Byli jsme šťastni. Sblížili jsme se více s Pánem Bohem i s ostatními poutníky a mohli si říci, jak je dobře, když máme okolo sebe takové společenství. Díky všem za ten krásný den.

Těšíme se už na jarní pouť, kam to asi bude? Je tolik krásných míst, kam člověk sám jen zřídka zavítá. Buď Bohu chvála.

Václava Drábová

ŘIDIČI BY JEŽÍŠ ŘEKL:

Šel jsem po pravé straně silnice – a vy jste zpomalili a nenadávali jste na nerozumné chodce.

Odbočil jsem náhle vlevo – a vy jste to zaregistrovali a nepřejeli jste mne.

Vběhl jsem náhle do ulice, protože mi uletěl míč – a vy jste zabrzdili tak, že váš vůz nedostal smyk.

Jel jsem pomalu a špatně – a vy jste mne předjeli opatrně a ohleduplně.

Chtěl jsem vás v opravdovém spěchu předjet, třebaže to bylo trochu riskantní – a vy jste nezvýšili rychlost, ale na pár vteřin ubrali plyn.

Zatarasil jsem ulici, protože mi nenaskočil motor – a vy jste nespustili koncert na klakson.

Ležel jsem na kraji silnice u svého zdemolovaného auta – a vy jste zastavili, ovázali mi rány a zavolali lékaře a policii.

Modlitba řidiče

Svůj vůz musím řídit já sám,

Ty však řid' mé srdce, abych se bezohledně nesnažil dostat vpřed. Dej mi klidnou mysl a pevnou ruku. Zbav mě chvatu, který mě nutí předjíždět. Připomínej mi, že ohrožení života je příliš velká cena.

Modlitba chodce

Dej, ať neoplácím řidičům, že dosud nemám auto, ať stále myslím na to, že i v automobilu sedí člověk. Že mne nechce přejet, ale musím dbát na mnoho věcí, o kterých nic nevím. Vytrhni mě ze snění, když chci nepozorně přejít ulici, nebo zapomínám, že i jako chodec mohu ohrozit druhé.

Citace: Mana pro tento den, červenec-září 2001

K přemýšlení (výroky sv. Ignáce z Loyoly)

„Považujte se za lidi špatné, neschopné a lenivé, najde – li se na dvoře světského panovníka jediný člověk, který horlivěji slouží svému pánovi, aby si získal jeho přízeň, než vy, kteří usilujete o přízeň nebeského Krále.“

Ve světě se považuje za vrcholné štěstí, dosáhne-li někdo vysokého královského či státního úřadu. Co to stojí jen námahy, a peněz. Hle, chceš-li, můžeš dosáhnout stejné hodnosti i u Boha.

O kolik převyšuje majestát nebeského krále slávu pozemského krále, o tolik větší poslušnost musíš prokazovat onomu před tímto. Srovnávej: pozemský král je člověkem jako ty, podroben stejným slabostem jako ty, zpráchniví jako ty. Bůh je věčný a nekonečný majestát. Uvaž, čím jsi tomu i onomu povinen.

Bůh se stal proto člověkem, abychom ho dokázali následovat a dovedli mu sloužit. Sloužili tedy takovému Pánovi tak málo a tak lenivě, chybí nám buďto víra, nebo si zasluhujeme prostě trest, avšak ne obyčejný, nýbrž pekelný.

Bůh nechce, abychom mu sloužili zadarmo: za tak málo práce nám dává věčnou odměnu. Styďme se, že tak dychtivě toužíme po časném zisku, zatímco věčný tak lehkomylně zanedbáváme.

Z.B.

<u>Vydává:</u>	Řím. kat. farnost u kostela sv. Jana Nepomuckého, Praha 5
<u>Redakční rada:</u>	P. Lohelius Klindera, Th.D., Z.Brůček, S.Dobeš, V.Plíšek, M.Práger
<u>Uzávěrka:</u>	15. každého měsíce
<u>Náklad:</u>	170 výtisků
<u>Internet:</u>	http://kosirska.farnost.go.cz

Neprodejné